

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyitólér soronként 50 fillér.

Egészséges légáramlat.

— Félmilliós rendkívüli államsegély Udvarhelyvármegyének. —

Székelyudvarhely, április 19.

Udvarhelyvármegye törvényhatósága hét-főn, 21-ikén, tartja ez évben első rendes közgyűlését. A kibocsátott terjedelmes tárgysorozatba szerényen illeszkedik be a kereskedelemügyi miniszter azon leirata, melyben tudatja a megye közönségével, hogy a törvényhatósági és községi közutakon okozott árvizkárok helyreállítására az ilyen czímen csak az ímént engedélyezett százezer K segély kiegészítésére négyszázezer koronát, vagyis összesen nem kevesebb, mint félmillió korona rendkívüli államsegélyt engedélyez. Ugy véljük, olyan kimagasló eseménye ez a vármegye krónikájának, mely újabb és jelentős bizonyosságát szolgáltatja, hogy ráléptünk a fejlődés helyes útjára és gyorsabb és magasabb lendületet vettünk, hogy évtizedek mulasztását, melyet az üres politizálás töltött be, helyrehozzuk, haladási törekvéseinknek gátat emelő tespedő erőket elimináljuk és az önkormányzat szellemi színvonalát, mely a megye fejlődését tényekkel munkálja, emeljük.

Végzete volt e vármegyének, hogy mindenkor be kellett érnie, hogy ő az a bizonyos keleti védőbástya. Legalább így mondták ezt hazafias nyilatkozatokban, tosztokban és székelymentés körében, amibe mi becsületesen jámbor sztoikus nyugalommal bele is éltük magunkat, — miközben az anyavármegye megvénült s leányai, a szomszéd vármegyék, mind túlhaladták egészségben, szépségben, fejlődésben, erőben. A legsötétebb Gyergyó is közvetlen kapcsolatot nyert az ország szívével s a szomszéd vármegyének, melyről még a félmult időben is, mint hegyentuli országról beszéltünk, már megnyitak gazdag bányái, hatalmasak fauzletei, idegen tőke, vállalkozó szellem sereglük oda, munkát, pénzforgalmat, jólétet teremtve az egész vonalon. Háromszékről és székvárosáról pedig nem is beszélünk; jól megválasztott összeköttetései révén mindig dédelgetett kedvencze volt a kormányoknak. Állami gyarai vannak, ott épült fel a székei muzeum, melynek eszméje s jórészben anyaga is ebből a vármegyéből került ki; ő kap kulturházat, milliós költséggel épített vasuti állomást stb. Így van Marostorda is s vele Marosvásárhely. Egyik intézmény a másikat követi, fejlődik, szépül, iparában, kereskedelmében erősödik.

És amíg a szomszéd vármegyéknek kijutott azokból a kellékekből, melyek szük-

ségesek ahhoz, hogy valóban gyökerében legyen segítve érdekeiken, — addig Udvarhelyvármegyének mindig volt valamelyes olyan eseménye, mely többé-kevésbé állandó izgatottságban tartotta a kedélyeket; lekötötte, szétforgácsolta az erőket; a politizálás heve s az abból fakadó ellentétek izgatták az embereket, kik párt-szemüvegen, s valljuk be, sokszor saját érdekeik szerint bíralták a köz dolgokat. Társadalmunk kiforrotlanságából, közéletünk egészségtelen állapotából származik minden nyomorúságunk, szegénységünk, ipari s mindez utóbbi időkig gazdasági elmaradottságunk, a vasuti forgalomból való kizárásunk.

De most, úgy tetszik, hogy olyan határhöz értünk el, melynél megállva, biztató perspektiva nyílik meg szemeink előtt és egészséges légáramlat üti meg arcunkat. Mintha elült volna az a sivárság, mely a haladás iránti vágyat valószággal a porba sujtotta, mert a fejlődés olyan jelenségeivel találkozunk idebent a városban, mint künn az egész vármegyében, mely valóban arról tesz bizonyosságot, hogy egymást megértő, kicsinyeskedésen tulemelkedő, tárgyilagos magaslaton álló, személyeskedést kerülő és a megye és város előrehaladását munkáló közszellem kapott életre.

Ha csak azokra a jelenségekre vetünk futó pillantást, melyeket az utóbbi időben ide benn a városban tapasztalunk, lehetlenség meg nem állapítani a régi rendszerral való szakítást, nem látni a változást, mely itt végbement. Amíg ez a szegény város ember-eulékezet óta mindig a maga erejére volt utalva, most végrevalahára a kormány hunyunk alá nyult és segítő kezét nyújt nekünk céljaink elérésében. Nem válunk banálissá, ha ezt mérlegelve, a városi Kókereszt-térnek állami pénzen való rendezésére hivatkozunk, majd felemlítjük a Küküllőn túli területnek a város piacához való bekapcsolását, mely ugyancsak állami pénzen történik s nem kevesebb, mint másfélszázezer korona megtakarítást jelent a városnak és hamarosan nem értékelhetővé teszi a városi tulajdont képező ingatlanokat s lehetővé teszi egyben a törvényszék, az elemi fiu és leány, továbbá a polgári leány iskolák felépítését. És ha már ezeknek mérlegelésében vagyunk, hivatkozunk kell azon jelentős ígéretekre is, mely kormányrésztől vasutunk kiépítése tekintetében történt; továbbá a gazdasági élet terén kifejtett erőteljes

szociális segélyezésre és az utóbbi napok iparfejlesztési mozgalomra, melynek hullámai bizonyára nem fognak nyomtalanul elsimulni. A város egyik terének rendezéséhez bekapcsolódik a törvényhatósági bizottságnak az a most meghozandó határozata, mely a megyei nyugdíj alap pénzével hatalmas bérpalotával fogja emelni a város külső képét, nemes szociális érzékről téve bizonyosságot.

És amikor a város fejlődésének helyes irányban való terelésére és a megélhetési alkalmak egészséges alapokra való fektetésére a felsőbb hivatalos támogatás imigyen segítségünkre siet, — addig közutjaink helyrehozatala, kiépítése és egyidejűleg munkalkalmak nyújtása tekintetében is olyan események történnek, amilyenekben eleddig részünk nem volt és amelyekkel a pénzbeli támogatásnak milliói özönlenek be a kiéhezettett Udvarhelymegyébe. A fenyéd—libáni, a felsőboldogfalva—felsőrákosi törvényhatósági utaknak állami kezelésbe való átvétele, egyidejűleg egy millió kétszázezer korona segély adása a törvényhatósági utakra, ezt nyomon követte a mult évi nyári tornadó károkra kieszközölt harmincz ezer korona és most folyósított félmilliós rendkívüli segély, — mind-mind olyan életerős jelenségei a vérkeringésnek, melyek hivatva vannak évtizedes mulasztásokat pótolni, és az utakhoz fűződő közzgazdasági érdekeket kielégíteni s a megye minden vidékét egyenlően, meggyugvást keltő életviszonyok szerint fejleszteni és ahhoz az eredményhez juttatni, hogy a megye nagyobb jelentőséggel és sullyal tudjon elhelyezkedni az ország forgalmának összeköttetéseiben.

Hogy pedig a egészséges fejlődés emó fokához eljutottunk, lehetlenség — bár hogyan is fog ez ellen tiltakozni és kötelesege teljesítésére hivatkozni — az őszinte elismerés meleg hangján meg nem emlékezni Sebesi János alispánról. Az ő agilitása meg-látta, hogy itt hiányzanak azok a reális erők, melyek nélkül lendületet adni a dolgoknak nem lehet; felfedezte, hogy melyek azok a nyilások, melyeken legkönnyebben és leg-hasznosabban fináncziális erőket lehet e vérszegény megyébe bevezetni és hogy kitartó munkájának kézzelfogható eredményei vannak: a törvényhatósági bizottság bizonyára alkalmat talál rá, hogy köszönetét nyilvánítsa. Ám a hála nem volna teljes, ha a megye közönsége nem emlékezne meg Beöthy László

Kőbányai poharas sör!

Özv. Bodrogi Sándorné
Vendéglőjében
naponta frissen csapott
Kőbányai poharas sör
20 fillérért,
izletes friss Villásreggeli
30 fillérért kapható.

Izletes olcsó zonareggeli

Első varrógépraktár!

Dus választékú s a legkiválóbb készítményű
**varrógépek, disztár-
gyak, vadászfegyverek**
elsőgyártmányú szakmába vágó jól berendezett vas-
kereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése
Székelyudvarhelyt. Fióküzlet: Székelykeresztur.

Építkezési hirdetmény.

Az agyagfalvi ref. egyházközség új papi lakásának építési munkálatai f. évi április hó 27-én, vasárnap d. u. 3 órakor a község-házánál tartandó nyilvános árlejtésen ki fognak adni.
A költségvetési összeg 13620 kor 25 f, melynek 5%-a bánatpénz gyanánt az árlejtésben résztvevők részéről leteendő.
A terv, költségvetés és az építési feltételek a nappali órákban a lelkési irodában megtekinthetők.
Az építési anyagok tulnyomó része a vállalkozó rendelkezésére bocsátatik a költségvetési értékben.
Az építési munkálatok a szerződés megkötése után haladéktalanul megkezdendők.
Kelt Agyagfalván, 1913. évi április 13.

Márk Mihály,
ref. lelkész.

László Ferencz,
gondnok.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
KAUCSUK-KOMPOZÍTIÓVAL BEVONT SZAGTALAN FEDŐLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont rugalmas, viharbiztos és időálló szagtalan fedőlemez. A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. -- Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható Székelyudvarhelyen:
GYERTYÁNFY J. FIAI UTÓDA
vaskereskedésében

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régióknak bizonyított báziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított kőszárvényél, oszonnál és meghűléseknél.
Flegyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlástkor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjelgyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ár a üvegekben K—80, K 140 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanból”
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mieder Varrónő elvállal a francia divat szerint mindennemű megrendelést és javításokat, a legjutányosabb árban.
Székelyudvarhely, Király-utca 23. sz.

Egy okos fej
minden alkalommal
Dr. OETKER
sütőporát használja à 12 f.

Teljesen higiénikus orvosok által ajánlott élesztőpor
Használata Altal minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanilincukor à 12 fillér
a legnemesebb fűszere minden tésztának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszin, továbbá finom vagy porczukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére Pótol 2—3 cse vaniliát Ha félcsomag **Dr. Oetker Vanilincukrot** 1 kg. cukorral keverünk és ebből 1 v. 2. teáskanálnyit csésze teára öntünk kitűnő aromájú ital kapunk

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden fűszer kereskedésben kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van Receptgyűjtemény ingyen

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlökészlet az alábbi összeállításban:

36	darab lapos tányér
12	” mély tányér
12	” csemegés tányér
2	” leves csésze
2	” mártás csésze
2	” mártás csésze alj
2	” pecsenyés tál
2	” kompótos tál
2	” zöldséges tál
2	” tészta tál
2	” sótartó

Finomabb ebédlökészletek, teás, kávé, fekete készletek és üvegaruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók
Márk Testvérek
kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

Feltűnő olcsó árak!

6 szem. étkező készlet	15 K-tól feljebb
12 szem. étkező készlet	30 „ „
6 szem. teás készlet	7 „ „
6 szem. kávé készlet	7 „ „
Mosdókészletek	10 „ „
Függő lámpák	5 „ „
6 szem. vízes készlet	3 „ „

Valamint itt föl nem sorolható mindennemű üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócsikkok, chinaeszt-árak és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók

DRAGOMÁN-czégnél
Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:
Fémzálas 2 kor. Szénszálas 70 fillér.

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNTÖRÜ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK
beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MŰORAS ÉS ÉKSZERÉSNÉL
Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz.!(Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legrészebb kivitelben kaphatók eredeti **OMEGA, SCHAFFHAUSEN** és **CHRONOMETRE** inga és szabórák, arany és ezüst ékszer, gyűrűk, nyakláncok, láncok, brilliáns gyűrűk és fűggők.
Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst evőeszközök, doborművek, jardinierek, dílványok, kompótos tájak, kávé és teakészletek,
Szemüvegek és mindentéle optikai szerek.
Mindentéle javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközölök.
Kockázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

